

Chévere Presenta CURVA ESPAÑA

PATRICIA de LORENZO
MIGUEL de LIRO
LUCÍA ESTÉVEZ
LETICIA T. BLANCO

DIRECCIÓN
e DRAMATURGIA
XRON

TEATROS
DEL CANAL

70
CONCELLO DE TEO

m
mostra
internacional
de teatro
a
ribadavia

AGADIC

Area 3
Xunta de
Industria e Cultura

XUNTA
DE GALICIA

CREMILO

CHÉVERE
Premio Nacional
de Teatro 2014

que é?

Curva España é un espectáculo de formato medio con catro persoas operando en escena (unha actriz, un actor e dúas operadoras de vídeo). Unha peza que ironiza sobre o xénero documental combinando teatro e cine en directo. Unha alegoría sobre España que se serve dun relato local que se foi transmitindo oralmente de xeración en xeración entre a xente da comarca de Verín (Ourense), para confrontar a realidade coa ficción, a historia coa lenda.

#cinescénico #documental #alegórico

duración: 90 minutos aproximadamente

audiencia: maiores de 12 anos

idiomas: galego e castelán

necesidades técnicas:

espazo escénico: 8m x 7m x 4,5m

pantalla e proxector de vídeo (aporta a compañía)

control técnico audiovisuais no escenario

control técnico luces e son na sala

tempo de montaxe/probas (mínimo): 5 horas | 7 h recomendado

tempo desmontaxe: 1,5 horas

estrea: 25 de xullo 2019 MIT Ribadavia

outras datas previstas:

2019

12-13 outubro, santiago de compostela, auditorio de galicia

18-19 outubro, a coruña, teatro rosalia de castro

25 outubro, o barco, teatro lauro olmo

2020

17-18 xaneiro, ourense, teatro principal

4 a 15 marzo, madrid, teatros del canal

25 abril, barakaldo

por qué?

Nos últimos anos Chévere realizou unha serie de traballos que exploraron as posibilidades do **teatro-documento** e a **memoria colectiva** como desencadeantes dunha ficción teatral. Este proxecto é un paso máis para afondar nos mecanismos narrativos que xorden na fronteira entre a **realidade e a ficción**, entre a **historia e a lenda**, entre a **pantalla e o escenario**.

Iniciar un novo proxecto de creación non é doado. Están pasando moitas cousas e hai moita xente falando ao mesmo tempo. Miramos o mundo e o vemos coma se pasase diante de nós sen a nosta intervención. Fronte a certas cousas sentímonos enganados. Preguntámonos por que a mentira é tan eficaz para encontrar explicacións simples a problemas complexos. Entón atopamos, un pouco por casualidade, a idea das **alternativas infernais** exposta por **Isabelle Stengers e Philippe Pignarre**, e nos agarramos a ela para entender que a resposta axeitada non é buscar a verdade fronte á mentira, porque non se trata de mentiras senón de feitizos. O feitizo manténnos atrapadas e bloqueadas coma espectadoras pasivas. Para saír desa encrucillada temos que crear un **contra-feitizo**, unha situación de loita.

Iso é o que para nós significa iniciar este proceso: abrir unha **situación de loita** para pensar en voz alta e aprender en compañía a crear maneiras distintas de ver a realidade, a ver o mundo por nós mesmas.

de qué vai isto?

Coma outras veces, **partimos dunha historia moi local**, un relato que se transmitiu de xeración en xeración e ao que nos achegamos con todo o coidado do mundo. Para iso nos documentamos en arquivos e bibliotecas, apalpando papeis e tirando de fíos dixitais. Entrevistamos a persoas que investigaron eses feitos antes ca nós. Recollemos sobre o terreo os testemuños da xente, os seus recordos e as súas palabras. Organizamos o rexistro de todo este traballo en vídeo. E con todo este material metémonos no local de ensaios para darlle forma teatral. Eses testemuños serán o punto de partida desta obra. Gústanos poñer a idea en movemento sabendo de onde partimos, pero sen saber exactamente a onde chegaremos.

O **26 de maio de 1927** o enxeñeiro de camiños José Fernández-España y Vigil morreu ao precipitarse por un barranco o automóbil que conducía, no lugar da Bouciña Redonda, na parroquia do Navallo, concello de Riós (Ourense), mentres traballaba no estudo do trazado da variante sur por Verín do ferrocarril Puebla de Sanabria-Ourense. A versión oficial é que se tratou dun accidente provocado pola mala visibilidade nocturna e a falta de pericia do condutor. Pero ao longo de cen anos as xentes de Verín e contorna foron transmitindo de pais a fillos e de avoas a netas outra versión ben diferente sobre o que pasara nese lugar, que acabou tomando o nome de Curva España.

O certo é que, despois da morte do enxeñeiro, descartouse a opción sur por Verín, Xinzo e Allariz e as obras de construción da liña ferroviaria se desenvolverán durante os seguintes trinta anos polo Macizo Central ourensán, cun enorme custe tanto económico como de vidas humanas, prolongando o atraso e illamento de amplas zonas de Galicia. Por que se optou polo trazado máis caro e difícil de todas as liñas españolas? Por que se deixou para sempre sen conectar a parte habitada, produtiva e fronteiriza deste territorio? Para dar resposta a estas preguntas nunca formuladas, a xente foi construíndo unha lenda arredor da morte do enxeñeiro España. Unha lenda que agora pode actuar coma un **contra-feitizo** para recrear a realidade histórica dun xeito que so accidentalmente é falso e que lle permite andar polo mundo de boca en boca.

de qué trata?

Curva España trata sobre un crime aparentemente sen resolver, unha morte violenta que provoca sospeitas e interrogantes sobre as súas causas, motivacións e consecuencias.

Curva España é a historia dunha investigación sobre un suceso do pasado e sobre as súas implicacións no presente. Un suceso real que tivo un impacto directo limitado a unha pequena comunidade da Galiza interior, pero no que se desvela o xeito no que se vertebrou o estado liberal español durante os séculos XIX e XX, en paralelo á construción do ferrocarril.

A partir da existencia de distintas versións sobre o caso, contaremos a historia da morte do enxeñeiro España artellando unha narración escénica que adopta o formato do **documental**, bebe do xénero **policial** e funciona como unha alegoría da construción do estado nación español coma se fose a promesa dun tren que nunca chegou. Porque España chegou en forma de mito, e o mito fala da súa morte nunha curva afastada.

Neste novo cruce de **realidade e ficción** sobre o escenario o que tratamos de facer é entrar no real, porque o acto teatral sería unha estratexia para entrar na realidade xunto ao público. Por tanto o obxectivo desta peza non é representar o real recreando situacións do pasado, senón facer que a representación en si mesma sexa real. **Unha representación que integra unha narrativa cinematográfica documental construída en directo a partir da mestura de escenas filmadas en tempo real á vista do público con actores e entrevistas gravadas con persoas reais.**

equipo

persoal artístico en escena

patricia de lorenzo, miguel de lira, lucía estévez, leti t. blanco

dramaturxia, dirección

xron

escrita

xron, manuel cortés, miguel de lira, patricia de lorenzo

escenografía e vestuario

chévere

diseño de iluminación

fidel vázquez

espazo audiovisual

lucia estévez, leti t. blanco, laura iturralde

espazo sonoro

xacobe martínez antelo

vídeo

lucía estévez

gráfica

óscar villán

comunicación

xana garcía

diseño web

max parada

producción

inés portela

producción executiva

patricia de lorenzo

distribución

crémilo carlos m. carbonell

